

Studieplan 2008/2009

1524 Deltidsstudiet i friluftsliv

Faglig innhold

Gjennom studiet skal studentene tilegne seg:

- Naturkjennskap som grunnlag for gode naturopplevelser og sikker ferdsel i fri natur
- Ferdigheter som er forbundet med det å ferdes ute i skogen, på vann og i fjellet gjennom hele året.
- Erfaring og ferdighet i å planlegge og gjennomføre turer med grupper ute
- Ferdigheter i kameratredning og førstehjelp for å kunne ivareta egen og andres sikkerhet
- En kritisk holdning til dagens kommersielle og utstyrsfokuserede friluftsliv
- Et friluftsliv som har omsyn for naturen
- Kjennskap til friluftslivforvaltning og de bestemmelser som gjelder for ferdsel i utmark
- En innsikt i hvordan lokalsamfunnet har benyttet naturen til næring og fritid

Studiet er inndelt i tre emner:

1. Friluftslivslære (15 sp)

Gjennom opplevelser og erfaringer i forskjellige naturmiljøer skal studentene utvikle innsikt og ferdigheter i de former for friluftsliv som er mest vanlige i Norge. Innen fagområdet ligger også evne til å ivareta egen og andres sikkerhet, herunder førstehjelp, sikkerhetsvurdering og kameratredning. Arbeid med dette emnet forutsetter også utvikling av kjennskap til natur, om mennesker i natur og om et naturvennlig friluftsliv.

2. Pedagogikk og fagdidaktikk (10 sp)

Fagområdet skal utdype og skape sammenheng i teorier og problemstillinger som er knyttet til profesjonelt arbeid som vegleder i friluftsliv, for eksempel i skoleverket, i frivillige organisasjoner, innen helsevesenet (forebygging og rehabilitering), innen offentlig forvaltning, og på det private marked (innen reiseliv, mediebedrifter, bygdeutvikling og lignende). Innen dette fagområdet vektlegger vi å utvikle den enkeltes medbestemmelse, ansvar for egen og andres læring og selvstendighet. Gjennom fagområdet skal studentene bli fortrolige med sentrale pedagogiske og fagdidaktiske teorier og begreper som kan skape forståelse for hva slags prosesser som inngår i praktiske lærings situasjoner. Dette innebærer at studentene skal lære å tilrettelegge for gode naturopplevelser og lede og vurdere andres læring i/gjennom/om friluftsliv. Studentene skal også kunne vurdere mål, innhold, arbeidsmåter og vurderingsformer.

3. Friluftsliv, kultur og samfunn (5 sp)

Gjennom fagområdet skal studentene tilegne seg kjennskap til og forståelse for friluftslivets kulturhistoriske utvikling og hvilken plass og betydning friluftsliv har som et sosialt og kulturelt fenomen i det norske samfunn. Videre skal studentene utvikle kjennskap til samfunnsvitenskapelige teorier og begreper som anvendes innen friluftslivsforskning. Fagområdet skal bidra til å gi et

helhetsperspektiv på forholdet mellom menneske og natur. Studentene skal gjøre seg kjent med, samt kunne delta i, debatter med relevans for friluftsliv. Det er et sentralt mål at studentene skal utvikle bevissthet og evne til refleksjon over egen friluftslivspraksis og veglederkompetanse. Videre skal de være i stand til å drøfte utviklingstrekk innen friluftsliv samt hvordan disse er relatert til samfunnsmessige forhold. Kunnskap om offentlig friluftslivspolitik og forvaltning inngår i dette hovedområdet.

Deltidsstudiet i friluftsliv legger vekt på :

- Erfaring og ferdigheter i ferdsel og opphold i forskjellige naturmiljøer gjennom hele året. Evne til å se sammenheng mellom erfaring og handling. Kjennskap til natur og om mennesker i natur.. Evne til å ivareta egen og andres sikkerhet.
- Selvinnsikt, omsorg, respekt og ydmykhet i møte med natur og mennesker (samhandling). Evne til å se utøvelse av friluftsliv i forhold til samfunnet i en historisk, kulturell og politisk sammenheng.
- Evne til å forstå andre og å gjøre seg forstått. Pedagogiske og fagdidaktiske kunnskaper og ferdigheter, noe som innebærer å tilrettelegge for, gjennomføre og vurdere andres læring i friluftsliv. Kunnskaper om friluftsliv som fag og forskningsområde.
- Ledelse i ulike naturmiljøer og med forskjellige grupper. Evne til å vurdere ulike situasjoner og la det bli bestemmende for vegledningen. Kunne ta ansvar, sette seg mål og nå disse.
- Evne til å utvikle egen kompetanse gjennom fagforståelse og livslang læring.

Opptakskrav

Generell studiekompetanse

Undervisnings- og læringsmetode

Studiet er organisert som samlinger i ulike naturmiljøer. Samlingene varer tre dager (vinterfjellet fire dager). I tillegg kommer praksis og oppgaver mellom samlingene. Samlingene utgjør en plattform for arbeidet med å utvikle faglige og fagdidaktiske ferdigheter og kunnskaper. Opplevelser og erfaringer danner grunnlag for ettertanke og refleksjoner, fundamentet for den videre utviklingen.

Studiet er en prosess der den enkelte student får betydelig ansvar for egen og andres læring. Studiene tar sikte på å videreutvikle studentenes iboende kvaliteter med mulighet for individuelle ønsker og tilpasninger. Både faglig, pedagogisk og personlig utvikling hos hver enkelt student blir vektlagt.

Studiet legger vekt på praksisfellesskap, tilegnelse av faglig identitet, læring gjennom handling og refleksjon. Friluftslivsfaget integrerer både følelsesmessige, intellektuelle og psykomotoriske aspekter i læringsprosessen.

Studiet er basert på selvstyrt læring. Studentene utarbeider en egen utviklingsplan for studiet og for samlingene. Gjennom arbeidet med egen utviklingsplan legges det til rette for den enkelte student sin

kompetanseutvikling, aktiv deltakelse er en forutsetning.

Studentene er organisert i ulike grupper gjennom studiet. Gruppene utgjør et sentralt element i læringsprosessen; som arena for å kunne utvikle, forstå og forholde seg til de prosesser som inngår i å lære i og av en gruppe.

I løpet av og mellom samlingene vil det være:

- Erfaringsutveksling og refleksjon
- Skriftlige oppgaver og refleksjonsnotater
- Utarbeiding og bruk av egen utviklingsplan
- Praksis

Deler av studiene er tilrettelagt via Classfronter og studentene må ha tilgang på pc med internett.

Undervisningen er organisert i åtte samlinger gjennom studieåret, hver på tre dager. Disse fordeler seg slik:

- Nærmiljø vann og strandområde (periode 1)
- Nærmiljø barmark (periode 1)
- Fjellmiljø barmark (periode 2)
- Nærmiljø vinter (periode 2)
- Friluftsliv – pedagogikk og fagdidaktikk (periode 3)
- Fjellmiljø vinter (periode 3)
- Skog og kulturlandskap (periode 4)
- Skog og vann (periode 4)

Undervisningen foregår i hovedsak ute, over flere dager og med døgnkontinuerlig virksomhet.

Plan for Friluftsliv deltid i Gjøvik-regionen 2008/09:

- **Nærmiljø vann og strandområde 21. - 23.august 2008**

Introduksjon til studiet og den fagdidaktiske forankringen. Innføring i EUP og selvstyrt læring i studentperspektiv. Erfaringer med nærmiljøaktiviteter knyttet til Mjøsa. Orientering, ro, fiske, bål, matlaging, ly og leir og livreddende ferdigheter forbundet med vannmiljøet.

- **Nærmiljø barmark 11. - 13.september 2008**

Fagdidaktikk/konfluent pedagogikk. Erfaringer med skogmiljø. Orientering, bruk av redskaper som kniv, øks og sag. Enkel gapahuk, leiker, bruk av tau, båltyper og matlaging, planter og dyr.

- **Fjellmiljø barmark 9. - 11. oktober 2008**

Fagdidaktikk/kontekstuell læring. Planlegging av tur, orientering og veivalg, sikker ferdsel, telt som bolig, utstyr og bekledning, mat og drikke.

- **Nærmiljø vinter 4. – 6. desember 2008**

Fagdidaktikk/samarbeidslæring. Orientering, førstehjelp, ski, leir, bål, utstyr og bekledning, sporing av

dyr.

- **Pedagogikk og fagdidaktikk 5. – 7. februar 2009**

Pedagogikk og didaktikk i friluftsliv. Utdype og skape en sammenheng mellom teori og praksis. Didaktisk relasjonsmodell og PBL. Natursti, skileik og forberedelser til friluftsliv i vinterfjellet.

- **Fjellmiljø vinter 12. -15. mars 2009**

Fagdidaktikk/praksisfelleskap. Planlegging av sikker ferdsel, orientering og vegvalg, kjennskap til snø, bygge og bo i snøen, utstyr og bekledning.

- **Skogen og kulturlandskapet 7. – 9. mai 2009**

Fagdidaktikk/sammenhenger gjennom året. Sykkeltur, planlegging med tanke på sikkerhet, utstyr og bekledning.

- **Skog og vann 11. - 13. juni 2009**

Fagdidaktikk/oppsummering og evaluering. Padling med kano/kajakk, bo i lavvo og kanohuk, sikker ferdsel, utstyr og bekledning

[Arbeid mellom samlingene](#)

Etter seks av samlingene skal du levere et refleksjonsnotat (2 sider) der du oppsummerer og evaluerer eget læringsutbytte så langt i studiet (se punkt 5 "Refleksjonsnotat").

Du skal også utarbeide, gjennomføre og evaluere to praksisopplegg i løpet av året, ett hvert semester (se punkt 6 'Praksis'). Praksis godkjennes etter praksisrapport.

Videre står arbeid med å utvikle og bruke en egen utviklingsplan (EUP) sentralt i studiet (se punktet 'EUP'). En egen utviklingsplan er en personlig plan som hver enkelt student skal utarbeide i forhold til egne ønsker og behov for læring og med personlige målsettinger. Arbeidsformen bygger på at forutsetningen for læring er at den skjer på hvert enkelt individ sine egne premisser. Den egne utviklingsplanen vil være et verktøy i arbeidet med selvstyrt læring.

Dette innebærer at du må sette av tid til individuelt arbeid og kontakt med medstudenter mellom samlingene. Deler av studiet blir tilrettelagt via Classfronter, og for innleveringer og løpende kontakt med medstudenter og faglærere på studiet, må du ha tilgang på pc med internett og mulighet for å bruke e-post (se punkt 9 'Classfronter').

Vi anbefaler at du bruker basisgruppa som kollokviegruppe og kontaktnett. Det er opp til studentene selv å organisere dette.

Vi anbefaler også at studentene skaffer seg flest mulig erfaringer med friluftsliv i tillegg til samlingene.

Utstyr

Vi forutsetter at studentene selv disponerer nødvendig utstyr, dersom ikke annet oppgis. Dersom du mangler utstyr, tenk gjennom hvordan du kan skaffe dette billig eller låne av familie, venner eller

medstudenter.

Dette må hver enkelt student ha selv:

- Sovepose og liggeunderlag for helårsbruk
- Solide turstøvler
- Ski, solide skistøvler og staver
- Snøspade og søkestang
- Kompass og kartmappe
- Lykt
- Ryggsekk
- Klær for å være ute i all slags vær til alle årstider
- Vest (padle, seilevest)

I tillegg må studentgruppa totalt sett ha telt, brennere og kjeler.

Eksamen

Refleksjonsnotat

Refleksjonsnotat skal leveres etter 6 av samlingene (alle samlinger unntatt samling 1 og 8). Alle refleksjonsnotater leveres på Classfronter i innleveringsmappen.

For å få godkjent refleksjonsnotatet må det være:

- 1 ½ linjeavstand
- 12-punkt skrift
- Minimum 2 og maksimum 3 sider
- Øverst på første side av alle innleveringer: tittel på dokumentet og studentens navn

Momentliste:

Dette er ment som en retningsangivelse for veien til et ferdig refleksjonsnotat. Både form og innhold er til en viss grad lagt på forhånd, men vi er åpne for alternative måter å presentere stoffet.

- **Innledning** En kort presentasjon av hva denne rapporten inneholder; hva er temaet? Hvilke emner har du valgt å ta opp i rapporten og hva har du utelatt?
- **Hoveddel**

I refleksjonsnotat fra samlinger skal du ikke beskrive programmet for samlingen og faktisk gjennomføring, men fokusere på egen læring. Se læringsmål og gjennomføring i forhold til *ditt eget* læringsutbytte

Evaluerings i forhold til oppsatte mål i din EUP. Nådde du målene? Hvorfor (ikke)?

- Dine egne refleksjoner: hva har du lært sett i forhold til egen utviklingsplan (ferdighetskompetanse, formidlingskompetanse, relasjonskompetanse, leder­kompetanse og utviklingskompetanse, jfr. studieplanen).

- Hvordan blir læringsutbyttet ditt påvirket av gruppa, opplegget, veiledere, lokalisering (fysisk og sosialt miljø), samarbeid, gruppedynamikk, egne forberedelser og forutsetninger osv?
- Videre beskrives sammenheng og *utvikling* gjennom året i forhold til egen ut­viklings­plan.
- Knytt inn relevant teori, sett inn korrekte referanser og ta disse med i litteratur­lista.
- **Oppsummering / avslutning**
- **Litteraturliste**

For innleveringsfrister, se pkt 11 og 12 'Årsplan'

Praksis

Det skal i løpet av studieåret gjennomføres to egne praksiser. Dette er knyttet til studieenheten FLD213 'Fagdidaktikk'.

To egne praksiser

Det skal gjennomføres to praksisopplegg. En praksis gjennomføres i løpet av høst­semesteret og en i løpet av vårsemesteret. Praksis organiseres av hver enkelt student på egen hånd, og praksisen er ikke veiledet.

Minst ett av de to praksisoppleggene skal være med overnatting (minst to dager og en natt). Den andre skal være av minst en skoledags varighet (ca. 5 timer). Studentene velger selv hvilken av praksisene som legges til hvilket semester.

I ditt praksisopplegg er det viktig at det er du selv som står for planlegging, gjennom­føring og evaluering av opplegget. Valg av gruppe, mål og arbeidsform bør gjøres i tråd med mål for egen læring i egen utviklingsplan (EUP).

Det er også viktig at du har satt deg egne læringsmål for praksisen og at du beskriver målene og evaluerer måloppnåelsen i praksisrapporten.

Før praksisen må du levere en plan for opplegget. Denne skal være på 1 side og må godkjennes før praksis kan gjennomføres. Innlevering skjer i din innleveringsmappe på Classfronter .

Ta gjerne kontakt dersom du har ting du lurer på med tanke på antall deltakere, gjennomføring, omfang, sted, tid, krav til egeninnsats osv. Vi anbefaler også at du benytter basisgruppa (eller andre medstudenter) som samtalepartnere om opplegget.

Ansvarsforhold i praksisen beskrives av gjeldende HMS-plan for studiet. Denne ligger på Classfronter.

Praksisrapport

Etter gjennomført praksis skal det leveres praksisrapport.

For å få godkjent praksisrapporten må den:

- Ha 1 ½ linjeavstand
- Ha 12-punkt skrift

- Øverst på første side av alle innleveringer: tittel på dokumentet og studentens navn
- Være minimum 4 og maksimum 6 sider

I din praksisrapport skal du først ha en kort innledning der du presenterer målgruppe, naturmiljø, årstid, rammer og en skisse av gjennomføringen av opplegget. Videre skal du sette opp mål for opplegget, og disse målene skal du evaluere i etterkant. Vurder hvordan du kan dra med dine deltakere i evalueringen.

Praksisrapporten skal også inneholde en del der du setter dine egne læringsmål for praksisen. Disse bør du knytte til din EUP. Beskriv ditt læringsutbytte fra praksisen og vurder måloppnåelse i forhold til egne læringsmål. Trekk også inn andre erfaringer du gjorde som du ikke hadde tenkt på i forkant. Tenk gjennom hvordan du kan bruke disse erfaringene i ditt videre arbeid med friluftsliv.

Du bør trekke inn relevant teori fra studiet i praksisrapporten. Husk korrekte litteratur­henvisninger og tilhørende litteraturliste på slutten.

Innlevering skjer i din mappe på Classfrontier, og dokumentene kalles henholdsvis ”Praksisrapport høst” og ”Praksisrapport vår”. Dersom en praksisrapport ikke blir godkjent, lar du denne ligge i innleveringsmappen og leverer en ny rapport som du kaller ”Praksisrapport høst, versjon 2” eller ”Praksisrapport vår, versjon 2”.

Du får en tilbakemelding samt karakteren godkjent eller ikke godkjent på praksis­rapportene.

[De to praksisrapportene inngår i mappe-evaluering i modulen ”Fagdidaktikk”.](#)

For innleveringsfrister, se under punktet ”Årsplan”.

[Anbefaling: observasjonspraksis](#)

Vi anbefaler å ta med en medstudent fra basisgruppa på en av praksisene. Denne skal primært være observatør, men kan eventuelt gi en hjelpende hånd på det praktiske. Planlegging og ansvar skal imidlertid ikke ligge hos observatør, men hos den som har praksis.

Tanken er at dette skal være en læringsressurs både for den som observerer og den som blir observert.

Den som har praksis (blir observert), skal tenke gjennom hva som er ønsket læringsutbytte av praksisopplegget. Prat med din observatør og kommuniser hva du ønsker tilbakemeldinger på. Benytt muligheten til å diskutere ulike løsninger. Du skal få en skriftlig tilbakemelding av observatøren i etterkant. Dine erfaringer med å ha med en observatør og få en skriftlig tilbakemelding skal du skrive om i praksisrapporten. Beskriv hvordan du opplevde å ha med en observatør og hvilket læringsutbytte dette gav. Hvilke tilbakemeldinger fikk du, og var disse konstruktive?

Som observatør må du i forkant av observasjonen tenke gjennom hva slags utbytte du selv kan ha av observasjons-praksisen. (For eksempel: Dersom du selv har planlegging på EUP-en, kan et av målene være å få praktiske innspill på hvordan gjennomføre en planleggingsfase.) Sett deg egne læringsmål og evaluér disse. Dette blir en del av din EUP.

Vi anbefaler å levere en skriftlig tilbakemelding til den du har observert. Her skal du også skrive et avsnitt om ditt utbytte av observasjonspraksisen.

[EUP](#)

For å få godkjent EUP-en, må den inneholde:

1. Hoved-EUP
2. Samlingsspesifikk EUP for alle samlinger bortsett fra samling 1
3. Egen litteraturliste for studieåret
4. Øverst på første side: tittel på dokumentet og studenten

Innleveringene får titlene ”EUP september 08”, ”EUP oktober 08” og ”EUP februar 09”. Dersom for eksempel din andre EUP ikke blir godkjent, lar du denne ligge i inn­leverings­mappe og leverer et nytt dokument som heter ”EUP oktober 08, versjon 2”.

I tillegg til at samlet EUP inneholder både hoved-EUP og samlings-EUP, skal det i forkant av hver samling leveres samlings-EUP som et eget dokument. Samlings-EUP leveres samtidig som refleksjonsnotatet fra samlingen før.

Som en forberedelse til samling, skal du i forkant av hver samling utveksle din samlings-EUPer med de som du skal være på gruppe med på samlingen.

For innleveringsfrister, se under punktet ”Årsplan”.

Hoved-EUP

Det er viktig når du arbeider med planen at du gjør den til din egen. Vi stiller derfor ikke strenge krav til form, men har en del anbefalinger til hvilket innhold du bør ha med i din plan. Her følger en liste som er ment som et eksempel på hva du kan velge å inkludere i din utviklingsplan. La derfor ikke denne momentlisten være førende for hvordan du ønsker at planen din skal formes.

1. Vi anbefaler å ta utgangspunkt i eget ståsted (i friluftslivssammenheng) og beskrive dette. Hvor er du i dag? Hva er dine styrker, hva kan du bidra med inn i studentgruppa? Hvilke områder ønsker du å utvikle deg på?
1. Hva er ditt hovedmål med studiet? Prøv å formulere ett hovedmål. Tenk gjennom om dette er konkret og gjennomførbart.
1. Generell del: Her kan du konkretisere hovedmålet gjennom å dele det opp i delmål. Hvilket **læringsutbytte** ønsker du av studieåret som helhet?

Stikkord kan for eksempel være:

- Formidlingskompetanse (undervisningskompetanse)
- Relasjonskompetanse
- Personlige mål knyttet til fremtidig arbeidssituasjon
- Handlingskompetanse (ferdigheter)
- Teoretisk kunnskap
- Tema du er spesielt interessert i

Bevisstgjøre hva du selv ønsker å lære

1. Hvordan vil du jobbe med dette?

- Identifiser **læringsressurser** hos deg selv og i omgivelsene dine (litteratur, samlinger, medstudenter, faglærere, arbeidsplass, fritid.....). Hva kan du bidra med til studiet / studentgruppa og hvordan skal du nå dine læringsmål?
- Prøv å utvikle dine egne **læringsstrategier** og beskriv disse i utviklingsplanen. Det lønner seg å knytte en eller flere læringsstrategier til hvert enkelt læringsmål. Husk at planen skal være realistisk og den skal være mulig for deg å evaluere.

Samlings-EUP

Før hver samling skal du lage en EUP for samlingen: hva ønsker du konkret å jobbe med på hver enkelt samling og hvordan? Prøv å være så konkret som mulig. Sett opp en liste før samlingen begynner. Ta utgangspunkt i hva du har satt opp som dine læringsmål for studiet (samt NIH sine mål for modulen / studiet).

Hvordan du kan arbeide på denne samlingen for å nå disse målene? Hva med forberedelser og etterarbeid? Etter samlingen går du gjennom listen og ser hva du har oppnådd og hva du ønsker å arbeide videre med.

Din samlede EUP inneholder dermed både hoved-EUP og 6 samlings-EUP-er (du lager ingen EUP i forkant av den første samlingen).

Utenlandsopphold

Ikke aktuelt

Studiekostnader

Studieavgiften er på totalt kr 21.000 for et studium på 1 år -to semestre. (Avgiften kan bli justert - se nettsidene eller ta kontakt med studieleder). Eksamensavgift og fagartikler som deles ut ved studiestart er inkludert i studieavgiften.

Studentene dekker selv reise til og fra samlingene og eventuelle boutgifter.

Heltid/ deltid

Deltid

Studielengde

1 år

Høgskolen i Lillehammer

Lillehammer University College • hil.no

Grad/ kompetanse

Videreutdanning

Opptak

Lokalt opptak

Kull

2008/2009

Godkjenningsdato

21.03.2007

Emneoversikt

Kode	Emnets navn	SP.	O/V *)	Studiepoeng pr. semester	
				S1(H)	S2(V)
	Fagdidaktikk	10	O		
	Friluftsliv, kultur og samfunn	5	O		
	Friluftslivslære	15	O		
Sum:				15	15

*) O - Obligatorisk emne, V - Valgbare emne

Emneoversikt

Fagdidaktikk

Navn:

Fagdidaktikk

Studiepoeng:

10

Emnebeskrivelse:

Dette emnet gir studentene mulighet til å få teoretisk kunnskap og praktisk erfaring med didaktisk arbeid med friluftsliv.

Læringsutbytte:

Studentene skal:

- Ha kunnskap om og erfaring med didaktikk anvendt i friluftsliv
- Kunne gjøre rede for undervisning og læring i, gjennom og om friluftsliv
- Kunne benytte praksisopplegg som kilde til egen læring og evaluere eget læringsutbytte
- Kunne beskrive sammenhengen mellom egen utviklingsplan og refleksjonsnotater i selvstyrt læring
- Kunne anvende selvstyrt læring både i rollen som student og leder

Undervisnings- og læringsmetode:

Undervisning legges til rette gjennom studieårets åtte samlinger og gjennom Fronter. Emnet er prosessorientert og studentaktive læringsformer og selvstyrt læring blir vektlagt. Arbeidet vil foregå i grupper og individuelt, både på og mellom samlingene. Ulike didaktiske begrep og arbeidsformer introduseres på de forskjellige samlingene slik at studentene kan få en forståelse av disse både i teori og praksis.

Arbeidet med egen utviklingsplan (EUP) er lagt opp som en prosess som vil foregå kontinuerlig gjennom hele studieåret. En egen utviklingsplan er en personlig plan som hver enkelt student skal utarbeide i forhold til egne ønsker og behov for læring og med personlige målsettinger. Hver student leverer tre versjoner av sin egen utviklingsplan i løpet av studieåret og får tilbakemeldinger fra faglærer. I tillegg leveres samlings-EUP før hver samling.

Studentene gjennomfører selv en praksis i høstsemesteret og en i vårsemesteret. Minst et av de to praksisoppleggene skal være med overnatting, mens det andre minimum er et dagsopplegg av minst fem timers varighet. Studentene velger selv målgruppe, naturmiljø og innhold for praksisoppleggene. Praksisen er ikke veiledet. Etter praksis leverer studentene praksisrapport og får tilbakemelding fra faglærer.

Emneier:**Eksamensform:**

- Mappeevaluering av 3 EUP-er (bestått/ikke bestått)
- 2 egne praksiser med praksisrapport (bestått/ikke bestått)

Karaktersystem:

Bestått/Ikke bestått

Forkunnskaper:

Ingen forkrav. Må tas samtidig som Friluftslivslære.

Sensorordning:**Semester:**

Vår og høst

Heltid/ deltid:

Deltid

Antall studenter:

20

Emneansvarlig:

Kjell Haugen

Undervisningsspråk:

Norsk

Obligatorisk pensum:

Fagartikler som deles ut ved studiestart

- Brügge, B. og Szczepanski, A. (2002): "Pedagogik och ledarskap", i Brügge, B., Glantz, M. og Sandell, K. (2002): *Friluftslivets pedagogikk. För kunskap, känsla och livskvalitet* Liber boktryckeri AB, Kristianstad, Sverige, (s. 25-50)
- Høyem, Jannicke (2004): "Egen utviklingsplan og refleksjonsnotater – verktøy for selvstyrt læring i friluftslivsfaget". *Kroppsøving*, nr. 6, (s. 16-18)
- Graham, J. (1997): *Outdoor leadership. Technique, Common Sense and Self-Confidence*. The Mountaineers, Seattle, USA.

Kapittel 1: What Is Leadership? (s.9-13)

Kapittel 2: Attitudes (s.15-22)

- Grendstad, Nils Magnar (1991): *Å lære er å oppdage: prinsipper og praktiske arbeidsmåter i konfluent pedagogikk*. Oslo: Didakta.

Kapittel XII: Hva er egentlig konfluent pedagogikk? (s.233-246)

- Johnson, D. W., Johnson, R. T. og Johnson Holubec, E. (2001): ” *Som hånd i hanske*”: en praktisk innføring i samarbeidslæring. Oversatt og bearbeidet av Aage Osv. Aakervik. Pedagogisk Psykologisk Forlag. Namsos. (Kompendium)

Kapittel 1: Hva er samarbeidslæring (s.11-22)

Kapittel 8: Tilrettelegge *positiv gjensidig* avhengighet (s.65-71)

- Lyngsnes, K. og Rismark, M (1999): *Didaktisk arbeid*. Oslo, Universitetsforlaget.

Kapittel 5: Didaktiske modeller (s. 70 – 78)

- Nielsen, K. og Kvale, S. (1999). Innledning. Mesterlære som aktuell læringsform. I: Nielsen, K. og Kvale, S. (red.). *Mesterlære. Læring som sosial praksis*. Oslo: Gyldendal, (s. 15-33)
- Pettersen, Roar C. (2005): *Kvalitetslæring i høgere utdanning. Innføring i problem- og praksisbasert didaktikk*. Universitetsforlaget.

Kapittel 7: Problembasert læring (s.124-168)

- Priest, S. og Grass, M. (1997): *Effective Leadership in adventure programming*. Human Kinetics.

Kapittel 5: Group Development and Dynamics (s.62-71)

- Saugstad, Tone (2000): *Pædagogik mellem talesprogs- skriftsprogskultur*. I: Wackerhausen, Steen (ed.): *Working Papers – Network for Non-Scholastic Learning*. No. 2/2000. Aarhus University: Denmark. (s.1-23)

Annen kjernelitteratur:

Inglar, Tron (1997): *Lærer og veileder. Om pedagogiske retninger, veiledningsstrategier og veiledningsteknikker*. Universitetsforlaget.

Innledning (s.9-12)

Del 1: Veiledningsstrategier (s.15–79)

Til sammen 218 sider.

I tillegg ca. 300 sider selvvalgt pensum. Anbefalt litteratur oppgis ved studiestart.

Level of course:

Bachelor

Friluftsliv, kultur og samfunn

Navn:

Friluftsliv, kultur og samfunn

Studiepoeng:

5

Emnebeskrivelse:

Gjennom en hjemmeoppgave får studentene mulighet til å kombinere studiets moduler på en helhetlig måte.

Læringsutbytte:

Studentene skal:

- Se teori og praksis i friluftslivsfaget i sammenheng
- Kunne gjøre rede for og drøfte planlegging, gjennomføring og vurdering av undervisning/læring/opplevelse i/gjennom/om friluftsliv

Undervisnings- og læringsmetode:

Emnet består i hovedsak av individuelt arbeid med en hjemmeoppgave. Oppgaven er veiledet. Videre vil basisgruppen fungere som ressurs for arbeidet. Oppgaveteksten presenteres for studentene i begynnelsen av periode 3. Undervisningen legges til rette gjennom studieårets 8 samlinger og gjennom Fronter.

Emneeier:

Eksamensform:

Hjemmeeksamen

Karaktersystem:

Karakter A-F

Forkunnskaper:

Emnet forutsetter Friluftslivslære og Fagdidaktikk. De tre emnene kan tas samtidig.

Sensorordning:

Semester:

Vår

Heltid/ deltid:

Deltid

Studieår:

2008

Antall studenter:

20

Emneansvarlig:

Kjell Haugen

Undervisningsspråk:

Norsk

Obligatorisk pensum:**Kjernelitteratur**

Fagartikler som deles ut ved studiestart:

Woon, Long Litt (1993): "Hvordan jeg lærte å gå på tur. Norsk friluftsliv sett utenfra" i: Klepp, Ingunn Grimstad og Svarverud, Rune 1993: *Idrett og fritid i kulturbildet. Humaneoradagene 1993*. Det historisk-filosofiske fakultet, Universitetet i Oslo.

Annen kjernelitteratur

Bischoff Anette og Mytting Ivar (1999): *Friluftsliv - grunnbok, studieretning for idrettsfag*. Gyldendal.

- Kapittel 1: Mål og mening (s.8-15)
- Kapittel 3: Friluftsliv og friluftsløv (s.54-63)

Til sammen 25 sider. *Forbehold om endringer.*

I tillegg ca. 200 sider selvvalgt pensum. Anbefalt litteratur oppgis ved studiestart.

Level of course:

Bachelor

Friluftslivslære

Navn:

Friluftslivslære

Studiepoeng:

15

Emnebeskrivelse:

Norsk natur byr på store variasjoner, ulike naturmiljø og vekslende årstider. Dette gir gode muligheter for en aktiv og mangfoldig friluftslivsutøvelse.

Gjennom samlinger i ulike naturmiljøer vil studentene utvikle ferdselskompetanse innen utvalgte områder av friluftslivet. Trygg ferdsel, samarbeid og turglede står sentralt. I tillegg vektlegges miljøorientering.

Læringsutbytte:

Studentene skal utvikle handlingsferdigheter i og kunnskap om:

- Ferdsel i forskjellige naturmiljøer gjennom hele året
- Natur, mennesker i natur og miljøorientering
- Sikkerhetsvurdering og førstehjelp for å kunne ivareta egen og andres sikkerhet
- Utøvelse av friluftsliv som et grunnlag for senere å kunne arbeide med grupper ute

Undervisnings- og læringsmetode:

Undervisningen legges til rette gjennom studieårets åtte samlinger og Fronter. Opplevelser og erfaringer danner grunnlag for refleksjon og utvikling. Etter hver samling leverer studentene refleksjonsnotat og får tilbakemelding fra faglærer. Disse refleksjonsnotatene utgjør studentens mappe.

Emneier:**Eksamensform:**

- Krav til aktiv deltakelse og 100 % oppmøte (bestått/ikke bestått)
- Mappeevaluering av refleksjonsnotater (bestått/ikke bestått)

Karaktersystem:

Bestått/Ikke bestått

Forkunnskaper:

Ingen forkrav. Må tas samtidig som Fagdidaktikk.

Sensorordning:

Semester:

Vår og høst

Heltid/ deltid:

Deltid

Studieår:

2007/08

Antall studenter:

20

Emneansvarlig:

Kjell Haugen

Undervisningsspråk:

Norsk

Obligatorisk pensum:**Følgende fagartikler deles ut i forbindelse med samlingene:**

Augestad, Trond (1995): Overnatting i snøen. Kroppsøving nr. 4, s.4-10

Driscoll John (1995): *Seiling for begynnere*. Schibsteds fritidsbøker. Oversatt av Viggo Heimland. Oslo: Schibsted.

- Å mestre vinden (s.20-23)
- Kurser (s.24-25)
- Ordlister (s.92-93)

Fink, Hans (2002): Et mangfoldig naturbegrep. I: Agger, P (red.) (2002): *Naturens verdi*. Gads forlag. (s. 29-37)

Gjærevoll, Olav; Jørgensen, Reidar og Tande Lid; Dagny (2002): *Fjellflora*. Gyldendal fakta, 12. utg. (s.4-18)

Høyem, Jannicke (2006): Er friluftsliv og miljøbevissthet to sider av samme sak? Kronikk i Nordlys mandag 6.februar 2006. <http://www.nordlys.no/debatt/kronikk/article1939647.ece>

Annen kjernelitteratur

Bischoff Anette og Mytting Ivar (1999): *Friluftsliv - grunnbok, studieretning for idrettsfag*. Gyldendal.

- Kapittel 6: Ly og leir (s.85-93)
- Kapittel 7: Mat, bål og baking (s.94-108)

Krogvold, Laila og Pål (2004): *Kanoboka*. Naturforlaget.

- Kapittel 1 – 10 (s.1-130)

Melbye, Mats D. (1997): *Friluftsliv i vinterfjellet*. Universitetsforlaget: Oslo. Forberedelser (s.14-41)

- Orientering (s.50-65) (NB! Feil om kartreferanser s. 53)
- Vær (s.65-74)
- Leir (s.75-93)

Miljøverndepartementet (2001): Om lov om friluftslivet av 28.juni 1957 nr. 15. (59 s.)

Norsk førstehjelpsråd (2004): *Førstehjelp*. (4. opplag) Gyldendal undervisning. Hele boka (s. 7-149)
(NB! Endret standard for HLR 01/02-06 s. 24)

Nordli, Øyvind (2000): *Fjellet i snø, vind, sol og tåke: handbok for fjellturen*. Samlaget, Oslo.

- Kapittel 1-15 (s.10-73)
- Kapittel 17 (s.80-84)
- Kapittel 20-21 (s.91-100)

Til sammen 645 sider. *Forbehold om endringer*.

I tillegg ca. 250 sider selvvalgt pensum. Anbefalt litteratur oppgis ved studiestart.

Level of course:

Bachelor